
Hoe agressief een op het eerste gezicht zo vriendelijke vogel als de fitis kan zijn, blijkt uit dit verhaal van Rob van Veen.

Rob van Veen

Een bijzondere ontmoeting van een fitis met een heggemus

Op 22 april 1996 had ik op mijn werk een voor mij bijzondere gebeurtenis.

Een fitis vloog naar een berkeboom om te fourageren. Echter, dit was in de buurt van een paartje heggemussen. Het paartje schrok van de fitis, vloog weg en de fitis ging er achter aan.

Binnen acht meter had de fitis één van de heggemussen ingehaald en raakte met de snavel de kop van de heggemus, zodat deze padoes dood uit de lucht viel. De fitis vloog terug naar de berkeboom.

Bij nader onderzoek bleek de heggemus aan het oog geraakt te zijn.

Zo'n agressief gedrag had ik van een fitis niet verwacht, of was het een schrikreactie waarbij de vogel in een stresstoestand geraakte?

Nu had ik twee vragen: Zijn fitissen zo agressief? Komt zo'n gedrag vaker voor bij fitissen? Eigen onderzoek leverde niets op, tot Dick Jonkers met de gegevens kwam, die in het Handbuch der Vögel Mitteleuropas staan.

En het antwoord is duidelijk. Schijnaanvallen, vleugeltrekken, schijnpijken, tot hakken met de snavel. Of de tegenstander naar het midden van z'n eigen territorium terugdringen.

Dit alles komt regelmatig voor om zijn eigen territorium te verdedigen ten opzichte van andere vogelsoorten.

Ook na eigen onderzoek van Dick Jonkers met behulp van een bandrecorder bleek, dat de fitis direct reageert op een vermeende rivaal. Zo heeft een op

het oog onschuldig vogeltje als de fitis, in werkelijkheid een ander gedrag dan ik in eerste instantie vermoedde.

Met dank aan Dick Jonkers die mij de gegevens gaf om bovenstaand verhaal te onderbouwen.

Literatuur :

D.A. Jonkers, R. Kole en J. Taapken, 1987
Vogels tussen Vecht en Eem.

Basil Ede en W.D. Campbell, 1983
Vogels van Stad en Dorp.

Karel Ståstny, 1993
Grote Vogel Encyclopedie.

Philip Burton & Peter Hayman, 1983
Het Vogelboek.

Urs Glutz von Blotzheim & Kurt Bauer, 1991
Handbuch der Vögel Mitteleuropas.